

Avelsexperten Jac Remijnse: **Stolinjen är nyckeln till framgångsrik avel**

För att få fram en riktigt lyckad hopphäst krävs både en bra stostam och en hingst efter en bra stostam. Hingsten kan ha betydelse för exteriören och rörelserna hos sina avkommor men det är stoet som bestämmer viljan att prestera.

Av Dirk Willem Rosie

DEN HOLLÄNSKE JOURNALISTEN Jac Remijnse är bara 30 år fyllda men har redan gjort sig ett namn som avelsexpert. Remijnse kommer från en framgångsrik uppfödarfamilj som bland annat producerat den internationelle hopphästen Quartz II Adelheid Z (Quality Touch x Zandigo), även känd som Quartz och som rids av Mylene Diedrichsmeier. Efter att ha jobbat några år på Studbook Zangersheides kontor startade han tidningen Sport Horse Breeding, ett magasin om hästsport och avel.

STOLINJEN VIKTIGAST > Remijnse lägger tonvikten på stolinjen.

– Min grundsats är att framgången hos en sporthäst avgörs av dess genetiska bakgrund. Tittar man närmare på detta finner man kvaliteten hos goda stolinjer. En bra häst består alltid av två delar: hästen själv och dess genetiska bakgrund. Om man försummar någon av dessa två delar gör man inget bra jobb. Min specialitet är på genetikens del av prestationsförmågan.

ENDAST ACHILL-LINJEN FINNS KVAR > Enligt Jac Remijnse består alltid de bra stolinjerna medan hingstlinjer kommer och går. Han ger ett exempel:

– Omkring år 1900 fanns det sex aktiva hingstlinjer i Holstein. Idag finns bara Achill-linjen kvar, de andra har ersatts, främst av fullblodslinjer.

Remijnse hävdar att stolinjer är dominanta över hingstlinjer. Ramzes avkommor är bevis på detta.

– Ramzes blev en stamfader till hopphästar i Holstein tack vare avkommor såsom hingstarna Ramiro och Roman. I Westphalen startade Ramzes dressyrdynastin Rubinstein! Förklaringen ligger i de olika stolinjerna i Holstein respektive Westphalen, berättar han och fortsätter:

– När man nämner Ramiro kan det vara intressant att veta att hans far Raimond endast fick en framgångsrik avkomma, nämligen Ramiro själv, på tusentals betäckningar. Varför?

– **Toppingstar kan komma från dåliga fäder men aldrig från dåliga ston, säger den holländske avelsexperten och journalisten Jac Remijnse.**

På grund av Ramiros utmärkta stofamilj. Capitol är efter den i aveln inte särskilt lyckade Capitano men detta hindrade inte att han blev framgångsrik! Toppingstar kan komma från dåliga fäder men aldrig från dåliga ston.

RATINA Z OCH ROBIN I Z > – Både Ramiro och Alme är exempel på hingstar som kommer från förnäma stostammar. De två har kombinerats i avel många, många gånger. I Sport Horse Breeding frågade vi oss varför Ratina Z och Robin I Z blev sådana framgångsrika kombinationer av Ramiro och Alme?

– Svaret låg hos stolinjen. Ratinas mormor vann Grand Prix i Aachen och Robin I Zs mormor Girl (Gotthard x Friesenkönig) var även hon en framgångsrik internationell hopphäst. (Girl döptes om till Gotin Z då hon köptes in till Zangersheide).

LEVISTO Z > – Den genetiska kapaciteten hos en hingst är beroende av kvaliteten på hans stostam. Leandro produce-

rade exakt en hopphäst nämligen Levisto Z som kommer från stolinje 4965 i Holstein. Levistos mor är den internationella hopphästen Chica Bay, helsyster till Clinton I och Clinton II. Stonas rent fysiska begränsningar gör det svårt att sprida deras gener till en stor population, därför behöver vi bra hingstar från goda stolinjer som kan sprida stolinjernas goda gener till en större population, säger Jac Remijnse.

VAL AV STO AVGÖRANDE ► – Självklart vill man ju inte ha dåliga hingstar i stonas härstamning. Dock kan inte bra hingstar hjälpa upp en medioker stostam till någon högre nivå. Bra hingstar kan bibehålla kvaliteten hos en bra stolinje och förstärka stonas goda egenskaper.

Det är helt klart att Jac Remijnse inte alls stöder konceptet att mor och far har lika stort genetiskt inflytande på avkomman.

– 50-50 procent-teorin stämmer inte, hävdar Remijnse. Tvärtom, ditt val av sto för avel är direkt avgörande för framtida generationers framgång eller misslyckande.

MITOKONDRIELLT DNA ► Jac Remijnses förklaring av detta fenomen är välkänt för genetiker, mitokondriellt DNA. Man vet att stoet överför sin egen genetiska information till sin avkomma via DNA i mitokondriet i hennes äggcell. Det är bara stona som kan överföra detta DNA till fölen.

– Mitokondrierna är cellens energikälla. Forskarna lutar åt att detta är en katalysator för sportslig prestation. Hingstar kan ha betydelse för exteriören och rörelserna hos sina avkommor, men det är stoet som bestämmer insidan, viljan att prestera.

INAVEL OCH OUTCROSS ► Remijnses råd är att använda inavel (linjeavel) som ett sätt "förankra" åtråvärda genetiska karaktärsdrag i sporthästarnas härstamning.

– Det finns många exempel på framgångsrika sporthästar med viktiga anfäder dubblerade i härstamningen, men outcross är minst lika viktigt. Man kan inte konstant flytta fram gränserna för linjeavel för då gör sig nackdelarna med inavel påminda. Det måste finnas balans mellan linjeavel och outcross. I det avseendet är Holstein ett föredöme. De avlar fram hopphästar inom en begränsad population där inavel blir ett automatiskt resultat, men samtidigt skapar de genetisk variation genom att använda fullblodshingstar och franska hingstar. Dessa "främmande" hingstar korsas med Holsteinerston för att producera nästa generation av hopphästar.

CENTRAL EUROPEISK REGISTRERING ► Jac Remijnse är övertygad om nödvändigheten av att skapa ett centraliserat system för att registrera information. Alla avelsföreningar har sina egna databaser, men i realiteten sker mycket lite informationsutbyte mellan olika avelsföreningar och nationella ridsportsförbund.

– Med all modern IT-utrustning som finns skulle jag verkligen välkomna ett centralt europeiskt registreringssystem. Fullblodsaveln har visat vägen. Avel och sport är oupplösligt sammanlänkade, ett sätt är att sprida information och att finnas till hands för varandra i ett världsomspännande nätverk, säger han avslutningsvis. ●